

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K
lov@ft.dk
cc Lise.Bech@ft.dk

J.nr. 2121-6478
Den 12. oktober 2021

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1784 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 5. oktober 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lise Bech (DF).

Spørgsmål nr. 1784 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

”Vil ministeren redegøre for, hvordan andre lande reducerer kvælstofudvaskning vis efterafgrøder? Hvordan regulerer man f.eks. efterafgrøder som virkemiddel i Norge og Sverige?”

Svar

Indledningsvis ønsker jeg at bemærke, at det er vanskeligt at sammenligne reguleringselementer på tværs af landegrænser. Det skyldes bl.a. forskelle i naturgivne forhold som f.eks. jord, klima, kystforhold, forskelle i landbrugspraksis og historikken i udviklingen af regulering i de forskellige lande.

I Danmark har vi intensiv dyrkning af jorden i store dele af landet, og der er typisk betydeligt kortere transportveje af næringsstoffer til vandmiljøet. Hertil kommer, at vi i Danmark relativt set har mange lavvandede fjorde. Disse forskelle medvirker til, at vi har en større udfordring i forhold til at reducere kvælstofudvaskningen, end vores nordiske naboer har.

Til brug for besvarelsen af den mere konkrete del af spørgsmålet har ministeriet indhentet oplysninger fra de relevante svenske og norske myndigheder.

Et væsentligt virkemiddel til kvælstofreduktion i Sverige er, at markerne skal være plantedækkede i perioden efter høst af hovedafgrøden. Plantedækket kan bestå af efterafgrøder, men der kan også anvendes andre former for plantedække til at opfylde kravet. I den sydlige del af Sverige (Halland, Skåne og Blekinge län) skal 60 pct. af agerjorden være plantedækket efterår og vinter. Efterafgrøder, der sås efter den 31. juli, men dog senest den 15. oktober, må først destrueres igen i det følgende forår. Visse korsblomstrede efterafgrødetyper skal sås senest den 20. august og må destrueres igen den 20. oktober. For andre svenske regioner, som ligger længere mod nord, er fristerne for henholdsvis den seneste såning og den tidligst tilladte destruktion af plantedække 10 dage tidligere. I disse regioner gælder dog også fristen den 31. juli, som er nævnt ovenfor.

I norsk landbrugsregulering findes der ikke et lovkrav om etablering af efterafgrøder. Dog har norske landmænd mulighed for at modtage tilskud til etablering af efterafgrøder. For at være tilskudsberettiget

skal efterafgrøden sås sammen med hovedafgrøden eller senest umiddelbart efter høst af hovedafgrøden, og efterafgrøden skal være veletableret om efteråret. Der må ikke foretages jordbearbejdning af arealet med efterafgrøder før 1. marts i det efterfølgende år.

Derudover kan jeg gøre opmærksom på rapporten ”*Vækst- og nabotjek af miljøregulering og kontrol af primærjordbruget*” fra oktober 2015, hvor den danske miljøregulering af landbruget sammenlignes med miljøreguleringen i Nederlandene, Frankrig, Polen, Sverige og de to nordvestlige tyske delstater Slesvig-Holsten og Niedersachsen. Rapporten, som den uafhængige konsulentvirksomhed COWI har udarbejdet, er tidligere oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg og kan tilgås på følgende link:

<https://www.ft.dk/samling/20151/almindel/MOF/bilag/86/1565756.pdf>

Da rapporten er baseret på den regulering, som var gældende i 2014 – både for så vidt angår dansk regulering og i forhold til den regulering i de andre lande og delstater – giver rapporten ikke et opdateret billede af forholdene i de undersøgte lande i dag, herunder regulering med efterafgrøder. Som også nævnt i rapporten har en del af de andre lande i undersøgelsen fået domme eller åbningskrivelser fra EU-Kommissionen for utilstrækkelig implementering af nitratdirektivet, hvilket siden har ført til en opstramning af landbrugsreguleringen i de respektive lande.

Rasmus Prehn

/

Anders Christiansen